

ULUSAL VE ULUSLARARASI ALANYAZINDA TURİSTLERE YÖNELİK TACİZ

Yasemin KOÇAK*

Öz

Doğası gereği en küçük olumsuzluktan etkilenebilen bir endüstri olan turizm, çoğu zaman sürdürülebilirlik adına tüm bu olumsuzluklarla mücadele etmek durumunda kalmaktadır. Son yıllarda giderek artan turistlerin yaşadığı taciz, bu olumsuzluklar arasında yer almaktadır. Cinsel taciz, satıcı tacizi ve fiziksel taciz gibi farklı şekillerde kendini gösteren turiste yönelik taciz konusunun alanyazında kendine yer bulduğu görülmektedir. Bu çalışmanın, turiste yönelik taciz konusunda yapılan çalışmaların derlenerek, turizmin sosyo-kültürel etkileri bağlamında ele alınması ve ileriki yıllarda yapılacak çalışmalara rehber niteliğinde olması amaçlanmaktadır. Ulusal ve uluslararası yazında bugüne kadar yazılmış olan makale, kitap bölümü ve tezlerin taranması ile yapılmış keşifsel bir çalışma niteliği taşımaktadır. Sonuçlar, turistlere yönelik tacizin artan ve küresel bir sorun olduğunu, gelişmekte olan ülkelerde ve üçüncü dünya ülkelerinde yoğunluğunun arttığını göstermektedir. Turistlere oranla ekonomik olarak daha düşük gelire sahip olan yerel halk ve turizm çalışanları tarafından gerçekleştirilen satıcı tacizi, yapılan çalışmalara göre pek çok ülkede en fazla görülen taciz türü olarak ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turist Tacizi, Satıcı Tacizi, Cinsel Taciz, Fiziksel Taciz, Yerel Halk.

A Literature Review of Harassment Studies in Tourism

Abstract

Tourism industry, which is very sensitive to any negativity, most of time struggles for its sustainability despite all the negative events. The harassment experienced by tourists is one these negative events which is growing in recent years. The studies about different types of harassment that tourists experienced as sexual harassment, vendors harassment, physical abuse take place in literature. This study aims to review previous studies about tourist harassment in the context of socio-cultural effects of tourism and aims to be a guideline for future studies. Previously published articles, book chapters and thesis about tourist harassment in national and international literature have scanned for this exploratory study. The results show that; beside tourist harassment is a global problem, it increases in developing and third world countries. According to previous studies, the seller harassments done by local residents and tourism employees whose incomes are lower than tourists, is the most common harassment type in many countries.

Keywords: Tourist Harassment, Vendors Harassment, Sexual Harassment, Physical Harassment, Local Residents.

1. Giriş

Turizm geliri pek çok ülke için önem arz etmektedir. Bununla birlikte turizm talebini azaltabilecek suçlar ülkelerin bu konularda harekete geçmesine neden olmuştur. Turist tacizi pek çok ülkede yaşanmasına karşın hem akademisyenler hem de yerel yöneticiler tarafından görmezden gelinen bir konu durumundadır. Bu durumun nedeni olarak taciz kavramının kültürden kültüre, kişiden kişiye değişen bir kavram olması ve sınırlarının iyi çizilememesi yatmaktadır. Pek çok araştırmacı turiste yönelik tacizi, turizm sektörünün sürdürülebilirliğini olumsuz olarak etkileyen, küresel bir olgu olarak tanımlamaktadır (de Albuquerque ve McElroy, 2001; Kozak, 2007; McElroy, Tarlow ve Carlisle, 2007; Nicely ve Ghazali, 2014). Bugüne kadar yapılan pek çok çalışmada turistler ve suç ilişkisi üzerinde durulmuş ve turist tacizi turistlerin deneyimlediği suç türlerinden sadece biri olarak ele alınmıştır (Crotts, 1996;

* Bilim Uzmanı, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Buca İzmir.

Schiebler, Crottsve Hollinger, 1996; Olsen ve Pizam, 1999; Dimanche ve Lepetic, 1999; Harper, 2001; Brunt, Mawby ve Hambly, 2000; Omisore, Badiora ve Fadoyin, 2013).

Turist tacizi ile ilgili çalışmalarda geçmişe göre artış olsa bile, alanyazında turizmde görülen taciz ile ilgili yapılan çalışmaların sayısının az olması göze çarpmaktadır. İlerleyen sayfalarda yer alan alanyazın tablosunda bu durum açıkça görülmektedir. Turist tacizini spesifik bir konu olarak ele alan ilk çalışma de Albuquerque ve McElroy (2001) tarafından Jamaika’da yapılan çalışmadır. Bu çalışmada ilk kez turist tacizi kavramı ve çeşitleri üzerinde durulmuştur. de Albuquerque ve McElroy tacizi; cinsel taciz, sözlü taciz, fiziksel taciz ve uyuşturucu satıcılarının tacizi olarak dört grupta değerlendirmiştir. Taciz kavramı kişiden kişiye göre ya da kültürler arası değişebilen bir kavram olduğundan sonraki çalışmalarda turist tacizi farklı şekillerde gruplandırılmıştır. Kozak (2007) Marmaris’te yaptığı araştırmasında bölgede turistlerin sıkça maruz kaldığı ve rahatsız olduğu satıcı tacizini de Albuquerque ve McElroy’un grubuna dahil etmiştir.

Calafat vd. (2012) tarafından yapılan çalışmada sadece cinsel taciz üzerine odaklanılarak, farklı ulus ve destinasyonlarda araştırma gerçekleştirilmiştir. Diğer çalışmalardan farklı olarak cinsel tacizin alkol, uyuşturucu gibi kullanımlar ile ilişkisi incelenmiş, cinsel taciz ve tecavüz olmak üzere iki grup üzerinden araştırma soruları hazırlanmıştır. Bu çalışmada öncelikle turist tacizinin tanımı ve tacizin nedenleri üzerinde durulmuştur. Sonrasında, alanyazında yapılan çalışmalarda farklı araştırmacıların turist tacizini nasıl tanımladıkları ele alınmıştır. Turistlerin demografik özellikleri, tacize uğrama durumu, destinasyona ilk kez veya tekrar gelme durumu ve konaklama türüne göre taciz ile turist tacize en çok maruz kaldığı yerler ayrı başlıklar altında ele alınmıştır. Turistin tacize karşı verdiği tepkilere yer verilmesinden sonra turist tacizinin önlenmesi için alınan ve alınması gereken önlemlerden bahsedilerek, konu üzerinde bundan sonra yapılacak çalışmalar için sonuç ve öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

2. Turist Tacizi Tanımı ve Tacizin Nedenleri

Turist tacizi genel anlamda iki temel ayrıma sahiptir. Birincisi, tacizin turist tarafından gerçekleştirilme durumudur. Bu durumda turist seks, uyuşturucu ya da başka bir hizmet için yerel halkı taciz edebilmektedir (Haralambopoulos ve Pizam, 1996; Hall, vd., 1995; Burman, 1998; Young-Hee, 1998). İkinci durumda ise yerel halk tarafından turiste yönelik tacizin gerçekleşmesidir (McElroy, 2003: 178).

Bir ülkenin turizm sektöründe gelişmesi ile suç oranı arasında artışı da beraberinde getirmektedir (Runyan ve Wu, 1979; Sethna, 1980; Pizam ve Pokela, 1985; Ryan,1993; Lankford, 1996; Brunt vd.,2000; Khajuria, ve Khanna, 2014). Suç türleri arasında turiste yönelik taciz de yer almaktadır. Ralph Carnegie’nin (1995) Karayip Turizm Ofisi için yaptığı çalışmada taciz, müstehcen dil kullanımı, el-kol hareketleri ve rahatsız edici hareketler, alay etme, istismar etme ve kişiyi küçük düşürme olarak tanımlanmıştır. de Albuquerque ve McElroy (2001: 477) tacizi; ziyaretçiyi etkileyen, kızdıran ve ziyaretçinin şahsi ve özgür hareket alanını ya da diğer hareketlerini kısıtlayıcı davranışlar olarak tanımlarken, Nicely ve Ghazali (2014: 266) daha genel bir tanım yaparak, turisti rahatsız eden olumsuz davranışları turist tacizi olarak adlandırmıştır.

Daha önce yapılan çalışmalarda turistlere yönelik tacizin gerçekleşme nedenleri ele alınmıştır. Turist ile yerel halk arasındaki kültür farkı bu nedenler arasındadır. Taciz kavramı turistler ve yerel esnaf tarafından farklı algılanabilmektedir. Örneğin, Barbados’ta yapılan

araştırmada; esnaf ve sokak satıcılarının, taksi şoförlerinin ve plaj çalışanlarının uyguladıkları satış yöntemlerini taciz olarak görmedikleri ve iyi bir satıcının agresif olması gerektiğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Yerel halka göre bir satıcı, malını satmak için müşterilere bağırmalı ve gerekirse potansiyel müşterilerin peşine takılarak ısrarcı olmalıdır (de Albuquerque ve McElroy, 2001: 488). Turistler tarafından taciz olarak algılanan bazı davranışlar, satıcılar tarafından iyi satış yapma tekniği olarak görülmektedir (de Albuquerque ve McElroy, 2001; Kozak,2007).

Turiste yönelik tacizin gerçekleşme nedenlerinden bir diğeri, yerel halk tarafından turistin kapitalizmin bir sembolü olarak görülmesidir. Yerel halkın gözünde turist zengindir ve harcayacak çok parası olduğu için potansiyel bir maddi güç kaynağıdır. (Ryan 1993; Olsen ve Pizam,1999; George, 2003; Kozak, 2007; Badu-Baiden, Adu-Boahen ve Otoo, 2016). Dunn ve Dunn (2002) özellikle ülke ekonomisinin kötü olduğu ve enflasyonun yükseldiği dönemleri, yerel halkın turistlere yaklaşımlarında daha ısrarcı oldukları dönemler olarak değerlendirmektedir. Taciz kavramının ülkelere göre hukuki olarak yaptırımları değişmektedir. Pek çok ülkede bazı taciz türleri suç olarak görülmemektedir (de Albuquerque ve McElroy, 2001; Kozak, 2007). Turiste yönelik tacizin nedenlerinden bir diğeri ise, turistlerin tatildeyken rastgele cinsel birliktelik yaşamak istediklerinin düşünülmesi, özellikle Batılı kadın turistlerin toplum tarafından rastgele cinsellik arayan kadınlar olarak görülmesidir (Brown, 1999).

Yerel yöneticiler tarafından yerli halka sunulan hizmetler ile turistlere sunulan hizmetler arasındaki farklılıklar, bazen yerli halk tarafından hoş karşılanmamaktadır. Örneğin, turistik otobüsler klimalı hizmet verirken yerli halk için hizmet veren otobüslerde klimanın olmaması gibi durumlar halkın turistlere karşı bakış açısını etkileyebilmektedir (Dunn ve Dunn, 2002). Yerli halk genel anlamda turizm gelirlerinden fayda sağlayamamaktadır. Bu durum yerel halkın, turizmi geliştirici uygulamalar yapmaya çalışan hükümeti desteklememesine hatta engel olmasına neden olmaktadır (Wen ve Li, 2015).

Turiste yönelik tacizin nedenleri arasında turistlerin kolay hedef olarak algılanması da yer almaktadır. Turist yanlış zamanda yanlış yerde bulunduğu için hedef haline gelebilmektedir (Ryan,1993; Harper, 2001; de Albuquerque ve McElroy, 2001). Turizm faaliyetleri nedeniyle yaşanan çevre sorunları yerel halkı direkt etkilemektedir. Denizlerin veya akarsuların kirlenmesi, plajların turistler tarafından kirletilmesi, turistler tarafından bırakılan çöpler gibi çevresel sorunların oluşması halkın turistlere karşı olumsuz tutum takınmasına neden olabilmektedir. (Dunn ve Dunn, 2002: 30).

Olsen ve Pizam (1999: 2), turistin değişen demografik yapısı sonucunda yaşlı veya daha hassas grupların daha sık seyahat etmesini suç oranlarının yükselmesinde bir etken olarak göstermektedir. Bunun nedeni hassas olan bu grupların hedef olarak kolay olduğu düşüncesidir. Turizmde dolaylı ya da dolaysız tüm çalışanların eğitim eksikliği de tacizin artmasına neden olmaktadır (Dunn ve Dunn, 2002: 30).

Yerel halkın bir kısmı turistlerin beraberinde getirdiği olumsuzluklar konusunda rahatsız olabilmektedir. Örneğin, yerel halk turistlerin uyuşturucu suçlarını ve cinsel suçları arttırdığını düşünmektedir (Ryan,1993; Dunn ve Dunn, 2002: 41)., Turist ve yerel halk arasındaki ekonomik gelişmişlik seviyesinin çok farklı olması turiste yönelik tacizin nedenlerinden bir diğereğidir. Genellikle turistler yerel halka göre daha zengin ve gelişmiş ülkelerden gelmektedir (Dunn ve Dunn, 1994; Boxill,1995; Olsen ve Pizam,1999; George, 2003). Turistler kıyafetleri, fotoğraf makinesi, kamera ve takıları gibi zenginlik işaretleri

nedeni ile ya da yerel dili kullanmaması ile yerel halktan farklı olduklarını belli etmektedirler. Bu durum turisti açık bir hedef haline getirebilmektedir (Ryan, 1993; Hodgkinson ve Tilley, 2007).

Geçmiş çalışmalarda araştırmanın gerçekleştiği bölgeler aşağıdaki tabloda gruplandırılmaya çalışılmıştır. Tablo 1’den anlaşılacağı üzere turist tacizi konusunda yapılan çalışmalar Jamaika’da yoğunlaşmaktadır. Bunun nedeni olarak, Jamaika’da şiddet ve taciz konusunda suç oranlarının yüksek olması ve basında bu haberlerin çok sık yer alması gösterilmektedir (Dunn ve Dunn, 2002; Alleyne ve Boxill, 2003; Ajagunna, 2006). Konu hakkındaki araştırmalar 2000’li yıllarda artışa geçmiştir.

Tablo 1: Alanyazında Turist Tacizi Hakkındaki Çalışmalar

Yazar	Tarih	Çalışma	Yöntem	Çalışılan Bölge	Kapsam
Dunn ve Dunn	1994	Kitap Bölümü	Nicel	Negril	Turist Tacizi
Ryan ve Kinder	1996	Makale	Nitel	Yeni Zelanda	Suç türlerinden biri olarak taciz
Albuquerque	1998	Makale	Nitel	Jamaika	‘Beachboylar’ ve kadın turistler arasındaki ilişkinin tacize varan boyutlara ulaşması
MacGragor	1995	Makale	Nitel	Kanada	Spor müsabakalarında yaşanan tacizler
deAlbuquerque	1999	Makale	Nicel	Jamaika	Suç ve taciz ilişkisi
Brown	1999	Makale	Nitel	Nepal	Cinsel taciz
Caesar	1999	Makale	Nitel	-	Cinsel taciz
deAlbuquerque ve McElroy	2001	Makale	Nicel	Barbados, Caribbean	Sözlü, fiziksel, cinsel ve uyuşturucu tacizi
Dunn ve Dunn	2002	Makale	Nitel	Jamaika	Turist Tacizi
Ajagunna	2006	Kitap Bölümü	Nitel	Jamaika	Suç ve taciz ilişkisi
Mc Elroy	2003	Kitap Bölümü	Nitel	Jamaika	Turist tacizi derlemesi
King	2003	Kitap Bölümü	Nicel	Jamaika	Fiziksel taciz, cinsel taciz ve uyuşturucu
Mimaroglu	2004	Tez	Nicel	Bodrum, Ürgüp ve Kız Kalesi	Yerel halkın turist tacizine olan eğilimi
Kozak	2007	Makale	Nicel	Marmaris	Satıcı, sözlü, fiziksel ve uyuşturucu tacizi
McElroy, vd.	2007	Makale	Nitel	-	Alanyazın taraması: Destinasyona yönelik
McElroy, vd.	2007	Makale	Nitel	-	Alanyazın taraması: Turiste yönelik
Skipper	2009	Tez	Nicel	Jamaika	Turist tacizi

Boakye	2012	Makale	Nicel	Gana	Fiziksel ve Sözlü Taciz
Calafat, vd.	2012	Makale	Nicel	Portekiz, İspanya, İtalya, Yunanistan ve Kıbrıs	Cinsel taciz
Chepkwony ve Kangogo	2013	Makale	Nicel	Kenya	
Omisore, vd.	2013	Makale	Nicel	Nijerya	Taciz suç türlerinden biri
Nicely ve Ghazali	2014	Makale	Nitel	Jamaika	Satıcı tacizi
Nicely, vd.	2015	Makale	Nitel	Jamaika	Turist tacizi
Wen ve Li	2015	Makale	Nitel	-	Alanyazın taraması
Üngören, vd.	2015	Makale	Nitel	İstanbul	Satıcı tacizi detaylandırılmış.
Doğan	2015	Makale	Nitel	Türkiye	Turist tacizi hukuki olarak değerlendirilmesi
Kırova	2016	Tez	Nitel	İstanbul	Satıcı tacizi detaylandırılmış
Badu-Baiden vd.	2016	Makale	Nicel	Gana	Turist tacizi
Ram, vd.	2016	Makale	Nitel	-	Cinsel Taciz
Pathirana ve Gnanapala	2016	Makale	Çoklu Yöntem	Srilanka	Turist tacizi

3. Yapılan Çalışmalarda Turist Tacizinin Gruplandırılması

Yapılan çalışmalarda turistlere yapılan taciz farklı gruplara ayrılmıştır. Bu çalışmada ise başlıklar Kozak (2007) tarafından yapılan gruplandırmaya göre bölümlenmiştir. Bazı çalışmalarda turistlerin maruz kaldığı ya da kalabileceği tüm suç türleri arasından tacize değinilmiştir. Örneğin, King (2003) tarafından Jamaika'ya giden ABD'li turistler üzerine yapılan araştırmada, turistlerin en çok endişe duydukları suç türü taciz olarak çıkmıştır. Aynı zamanda seyahatlerinde en çok karşılaştıkları suç da taciz olmuştur.

Bu gruplandırmaların dışında değinilen bir diğer taciz türü ise etnik tacizdir (Barker ve Pade, 2002). Yeni Zelanda'da yapılan çalışmada en fazla Japonlar ve diğer Uzak Doğulu turistler etnik tacizden tedirgin olduklarını belirtmişlerdir (Barker, 2000).

Tablo 2' de alanyazındaki çalışmalarda oluşturulan taciz türleri verilmiştir. Bu çalışmalarda genel olarak 5 grup kullanılmıştır.

Tablo 2: Taciz Türleri

deAlbuquerque ve McElroy, 2001; Reid,2008; Skipper,2009	Kozak, 2007	Ajagunna, 2006	Chepkwony ve Kagogo, 2013	Badu- Baiden vd., 2016
Cinsel Taciz	Cinsel Taciz	Beach boys	Rahatsız Etme	Sözlü Taciz
Sözlü Taciz	Sözlü Taciz	Sokak Satıcılarının Tacizi	Dilenci Tacizi	Kaba Davranış
Fiziksel Taciz	Fiziksel Taciz	El sanatı Satıcılarının Tacizi	Cinsel Taciz	Agresif eylem
Uyuşturucu Satıcılarının Tacizi	Uyuşturucu Satıcılarının Tacizi	Taksi Şoförleri Tacizi	Uyuşturucu Satıcılarının Tacizi	Cinsel Taciz
	Satıcı Tacizi	Dilenci Tacizi	Sözlü Taciz	
			Mahremiyete Müdahale	

Taciz kavramı karmaşık bir yapıda olduğun için gruplandırmada da kavramların birbirinden tam olarak ayrılamaması durumu söz konusudur. Örneğin Badu-Baiden vd., (2016) tarafından yapılan çalışmada ‘kaba davranış’ tek başına bir tür olarak yer almaktayken, farklı araştırmacılar bunu diğer türlerin içerisinde açıklamıştır.

3.1. Satıcı Tacizi

Yapılan çalışmalara göre, satıcı tacizi çoğunlukla küçük yerel satıcılar ya da diğer adı ile hanuçlar tarafından gerçekleştirilmektedir (Kırova, 2016). Bu kişiler özellikle turistik faaliyetler açısından, genellikle belirli bir alana toplanmış olan restoran, halıcı, kuyumcu ve hediyelik eşya mağazaları gibi turistik işletmelerin yoğun olduğu bölgelerde, belirli bir komisyon ya da pay karşılığı sokaklarda dolaşarak turistleri çekmeye çalışan, özellikle belirli bir satıcıya götürmek için uğraşan kişilerdir (Kasparks, 2002: 19).

Nicely ve Ghazali (2014: 268) ise turist tacizini; bir birey ya da gruba yönelik, yerli (satıcılar) ve turist (alıcılar) arasında, temaslı ya da temassız, yasal ya da yasa dışı agresif satış davranışının sonucunda, turistin (alıcı veya potansiyel alıcı) çeşitli derecelerde kızgınlık, korku ve/veya mutsuzluk hissetmesi olarak tanımlamıştır. Üngören vd. (2015: 129) ulusal anlamda hanuçlukla ilgili çok fazla çalışma olmadığını belirtmiş ve uluslararası alanyazında da “turist tacizi” ya da “esnaf tacizi” şeklinde adlandırılan çalışmalara rastlandığını vurgulamışlardır.

Dunn ve Dunn, (2002); Skipper, (2009); Harris, (2012); Boakye, (2012); Khajuria ve Khanna, (2014); Nicely ve Ghazali, (2014) tarafından yapılan çalışmalara göre satıcıların,

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 63 Eylül – Ekim 2017

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X Calal-Abad Uluslararası Üniversitesi,

Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü

Calal-Abad – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

turistlere karşı ısrarcı ve agresif tavır sergileme davranışıdır. Yapılan çalışmalarda satıcı tacizinin üst sıralarda yer aldığı ve bu durumun ülke turizmi için sorun yarattığı görülmektedir

Bir başka dikkat çeken konu ise tacizle ilgili sınıflandırmadır. Bununla ilgili Albuquerque ve McElroy (2001), turistlere karşı gerçekleştirilen taciz türlerini sınıflandırırken, esnaf tarafından gerçekleştirilen taciz ile fiziksel taciz ve sözlü tacizi ayrı bir kategoride değerlendirmişlerdir. Ancak çalışmaya katılan turistlerle yapılan görüşmelerde, hanutçuların gerçekleştirdiği tacizin hem fiziksel hem de sözlü olarak yapılan tacizleri içerdiğine dair bulgulara rastlanmıştır. Bu sebeple fiziksel taciz ve sözlü taciz, hanutçular tarafından gerçekleştirilen tacizin altında değerlendirilmiştir. Nicely ve Ghazali (2014) ise bu konuyu daha spesifik bir hale getirmiş ve yirmi altı taciz davranışı tanımlamıştır.

Yasal ya da yasal olmayan ürün/hizmet satıcıları, para değişimi yapanlar, kuaförler, tur rehberleri ve şoförleri, yerel uyuşturucu satıcıları, beden işçileri ya da dürüst olmayan devlet görevlileri satıcı kavramının içinde ele alınmıştır. Antik kent rehberleri ile dilencilerin de tacize neden olan grubun içinde yer aldıkları görülmektedir (Ajagunna, 2006; Skipper, 2009; Khajuria, ve Khanna, 2014; Pathirana ve Gnanapala, 2015).

Tablo 3’de Nicely ve Ghazali, (2014) tarafından yapılmış satıcı tacizinin türleri gruplandırılmıştır.

Tablo 3: Satıcı Tacizinin Gruplandırılması

Grup	Bireysel
1- Aniden grubun etrafını sarma	1- Ürün verme ve bahşiş talep etme
2- Aynı anda seslenme	2- Takip etme
3- İtme veya çekme	3- Müşteriyi ayırmaya çalışma
	4-Takip etmek
	5-Hayır cevabını kabul etmeme
	6-Turistin adını ürüne kazımak, sonrasında satmaya çalışma
	7-Yasal olmayan ürün teklif etme
	8-Konuşurken çok yakında durma
	9-Turistin çıkmasını engellemeye çalışma
	10-Seslenme veya işaret etme
	11-Durdurmak ve satın almaya teşvik etme
	12-Satış için suçluluk duygusu oluşturma
	13-El ile temasta bulunma
	14- Ürünlere bakması için yalvarma
	15- Diğer satıcıları çağırma
	16- Satış için turistin önünü kesme
	17-Kaba ve müstehcen bir dil kullanma
	18-Pazarlık
	19-Fazla fiyattan satış
	20-Ödenmiş ürün/hizmet için bahşiş talep etme
	21- Satıcıya götürme ve bahşiş talep etme
	22- Komisyon talep etme
	23- Ücretsiz ürün teklifinde bulunma

Kaynak: Nicely ve Ghazali, 2014: 264

Tabloya göre turistler öncelikle grup ve bireysel olarak iki grupta incelenmektedir. Grup halindeki turistlere yönelik gerçekleşen satıcı tacizi türü, bireysel turistlere göre daha azdır. Daha önce de bahsedildiği gibi tacizin yapısı itibari ile kesin türlere ayrılması zordur. Tabloda yer alan ‘Kaba ve müstehcen bir dil kullanma’, satıcı tacizinden kapsamında gösterilse de aynı zamanda sözlü tacizdir. Sonraki başlıkta yer alan uyuşturucu satıcılarının tacizi de fiziksel, sözlü vb. taciz türlerini kapsamaktadır.

3.2. Uyuşturucu Satıcılarının Tacizi

Pek çok ülkede uyuşturucu satışı yasal olmamasına rağmen çeşitli şekillerde turistlere satılmaya çalışılmaktadır (Skipper, 2009). Uyuşturucu satıcılarının tacizi, turistlere uyuşturucu satma amacıyla rahatsız edici tutum ve davranışlar sergilenmesi şeklinde kendini göstermektedir (Üngören vd., 2015: 133). de Albuquerque ve McElroy (2001), McElroy (2003), King (2003) ve Skipper (2009)’in çalışmalarında uyuşturucu satıcılarının çoğunlukla plajlarda, sokaklarda ve turistik restoranların yakınlarında, gece kulüplerinde olduğu ve

turistlerin uyuşturucu satıcıları tarafından tacize uğradığı ortaya çıkmıştır. Uyuşturucu satıcılarının turistlere yönelik tacizi nadir olarak otellerde gerçekleşmiştir.

Dunn ve Dunn (2002) Jamaika’da emniyet güçlerinin istatistiklerine ulaşarak, uyuşturucu satıcıları tarafından gerçekleştirilen taciz vakalarını incelemişlerdir. Araştırma sonucunda 2002 yılında rapor edilen 676 uyuşturucu satıcısı tacizi durumuna ulaşmıştır. Uyuşturucu satıcılarının tacizi, Albuquerque ve McElroy (2001) ve McElroy (2003)’un çalışmalarında yüksek oranda görülmekteyken, Kozak (2007)’ in çalışmasında düşük oranda görülmüştür. Burada yine, söz konusu bölgelerdeki yasal engellerin etkili olduğu söylenebilir.

Hesse vd. (2008), Hughes vd. (2009), Tutenges (2009), Hughes vd. (2011) ve Calafat vd. (2012) çalışmalarında turistin tatilde alkol ve uyuşturucu kullanımının, fiziksel yaralanma olasılığını daha çok arttırdığını ortaya çıkarmışlardır. Bu durumun nedeni olarak ise, uyuşturucu arayışında olan turistin, tacize maruz kalabileceği ortamlarda bulunmak zorunda kalmasını göstermişlerdir.

3.3. Sözlü Taciz

Sözlü taciz, turistlere açık saçık ya da müstehcen bir dil kullanarak, onları rahatsız eden ve aşağılayan taciz türüdür (Skipper, 2009: 70). Sözlü taciz, laf atarak veya sözlü olarak turiste kendisini tehdit altında hissettirme şeklinde oluşmaktadır (Üngören vd., 2015: 133). Alanyazına göre araştırma yapılan yerlerde sözlü tacizden bahseden araştırmacılar; de Albuquerque ve McElroy (2001), Kozak (2007), Skipper (2009), Üngören vd. (2015) ve Badu- Baiden vd. (2016) olmuştur.

Dunn ve Dunn (2002), Kozak (2007), Reid (2008) ile Pathirana ve Gnanapala (2015), çalışmalarının sonuçlarında sözlü tacizi gerçekleştiren satıcı, dilenci, taksiciler ve turist rehberleri gibi turistlerle bir şekilde temas halinde bulunan meslek gruplarına ve topluma yönelik eğitim ve seminer gibi programlarının artırılması gerektiğini belirtmişlerdir.

3.4. Fiziksel Taciz

Fiziksel taciz, her türlü istenmeyen fiziksel temas, agresif bir vücut dili ile tehdit etme ve darp etme biçiminde oluşan tacizdir (Üngören vd., 2015: 133). İtme gibi basit saldırılardan başlayarak genellikle hırsızlık amaçlı olan daha ciddi, silahların karıştığı saldırıları da içermektedir. Fiziksel taciz genellikle hırsızlık ve soygun gibi suçlar ile ilişkili durumlarda meydana gelmektedir. Bu nedenle tacizin diğer türlerinden farklı olarak fiziksel taciz, diğer taciz olaylarına göre daha sıklıkla rapor edilmektedir (Albuquerque ve McElroy, 1999). Kirova (2016)’nın çalışmasında ise fiziksel tacizin satıcılar tarafından gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

De Albuquerque ve McElroy (1999), King (2003) ve Skipper (2009) çalışmalarında turistin diğer taciz türlerine göre daha düşük oranda fiziksel tacize maruz kaldığı ortaya çıkmıştır. Badu-Baiden vd. (2016)’ nin çalışmasında ise bu oran diğer araştırmalara göre daha yüksek çıkmıştır. Omisore vd. (2013: 211) çalışmasını festival zamanı ve festivalin olmadığı zaman içerisinde iki kez tekrarlamıştır. Nijerya’da yapılan bu çalışmada fiziksel tacizin festival zamanı daha çok arttığı ortaya çıkmıştır.

3.5. Cinsel Taciz

Yapılan çalışmalarda cinsel tacizin farklı tanımları bulunmaktadır. Calafat vd. (2012) cinsel tacizin ve tecavüzün modern tanımını, bir tarafın cinsel aktivite için onay vermemesi,

zorlama, korkutma ve tehdit içermesi olarak yapmıştır. Üngören vd. (2015: 133)'ne göre cinsel taciz, turiste istenmeyen ve rahatsız edici biçimde cinsel amaçlı yaklaşılması ya da para karşılığı cinsellik teklif edilmesi ile gerçekleşmektedir. Doğan (2015: 85)' in Türk Hukuk Sistemi'ne göre incelediği çalışmada cinsel suçlar, diğer suçlardan farklı olarak insan onuruna yönelmiş, aşağılayıcı suçlar olduğundan affedilmesi mümkün olmayan ya da toplumda derin etkiler oluşturan suçlardır.

Calafat (2012: 5) çalışmasında cinsel taciz konusunu ayrıntılı olarak incelemiştir. Diğer çalışmalardan farklı olarak, farklı ülkeler ve milliyetlerdeki genç turistlerin istenmeyen cinsel deneyimleri üzerinde durarak alanyazına farklı bir bakış açısı katmıştır. Ayrıca, bu çalışmanın Güney Avrupa'da yapılması, diğer çalışmaların yoğunlaştığı destinasyonlar olan Jamaika ve Barbados gibi ülkelerden farklı sonuçlara ulaşılmasını sağlamıştır. Cinsel tacizin daha çok alkol kullanımıyla ilgili olduğu, özellikle alkollüken cinsel tacizin meydana geldiği ortaya çıkan bulgular arasındadır. Barker ve Page (2002: 278)' in Yeni Zelanda'da yaptığı çalışmada ise cinsel taciz, turistlerin endişelendiği suç türleri arasında oran olarak düşük çıkmıştır. Turistlerin yaşadığı cinsel tacizi etkileyen bir başka faktör ise cinsiyettir Yapılmış araştırmaların bir kısmında kadın turistlerin cinsel tacize daha çok maruz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. De Albuquerque (1999), de Albuquerque ve McElroy (2001), Ryan (2000), McElroy (2003) ve Badu-Baiden vd. (2016) tarafından yapılan çalışmalarda cinsel tacize uğradığını belirten turistlerin tamamına yakını kadınlardır.

Özellikle kadın turistlerin maruz kaldığı cinsel taciz genellikle, Barbados ve Jamaika gibi ülkelerde, erkek beden işçileri tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu erkek beden işçileri, her kültürde farklı farklı isimlendirilmelerine rağmen genel olarak "beach boy" olarak adlandırılmaktadırlar. "Beach boy" lar hediye ve para karşılığında kadınlarla birliktelik yaşayan ve genellikle yaşları genç olan erkeklerdir. Kadın beden işçilerinin aksine, genellikle gelirlerini sağladıkları başka işleri mevcuttur. Özellikle "beach boy" lar tarafından hedef alınan bekar kadınlar tekrar tekrar rahatsız edilmektedir. "Beach boy" ların araştırıldığı çalışmaların çoğunda "beach boy" lar ve turist arasındaki ilişki incelenmiştir (Pruitt ve LaFont, 1995; de Albuquerque, 1999; Oppermann, 1999; Brown, 1999; Ryan 2000; de Albuquerque ve McElroy, 2001; Herold, Garciane de Moya, 2001; Sanchez, 2001). "Beach boy" lara benzer şekilde Küba'da sokaklarda uyuşturucu ve cinsellik gibi şeyleri satan kişilere "jinator" denilmektedir (Fernandez, 1999). Dominik'te ise "sanky pankys" olarak adlandırılmaktadır (Cabezas, 2004: 996). "Beach boy" lar tarafından yapılan taciz, sözlü taciz ve cinsel tacizde yoğunlaşmaktadır. Cinsel tacize en çok uğrayan kadınların çoğunlukla Avrupalı ve Kanadalı olmaları ortaya çıkan bir başka sonuçtur. Bunun nedeni ise, özellikle "beach boy" kültürünün olduğu Barbados gibi ülkelerde, yerlilerin Avrupalı ve Kanadalı kadınların daha liberal bir yapıda olduklarına, Amerikalı ve İngiliz kadınlara göre daha zengin olduklarına inanmasıdır (Brown, 1999; de Albuquerque, 1999b; McElroy, 2003). Cinsel tacizin en çok karşılaşıldığı noktalar ise plajlar ve gece kulüpleri olmuştur.

Cinsel tacizin fiziksel yaralanma, cinsel sağlık sorunları da dahil olmak üzere, şiddetin sıklığına bağlı olmak üzere ciddi sonuçları vardır (Calafat, 2012: 5). Cinsel dokunulmazlığın ihlalini oluşturan davranışlar konusunda toplumun bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu konu sadece hukukçuları ilgilendirmemekte; adli tıp ve psikiyatri gibi disiplinleri de ilgilendirmektedir (Doğan, 2015: 128).

4. Turistin Demografik Özelliklerine Göre Taciz

Alanyazın taramasına göre, yapılan çalışmaların büyük bir kısmında tacize uğrama oranı kadın turistlerde, erkek turistlere oranla daha fazladır (Brown,1999; Barker, 2000; Barker ve Page, 2002; Skipper, 2009). Bu durum kadının kendini daha çok riske algılamasına ve kadınların tatillerinde erkeklere oranla kendilerini daha az güvende hissetmelerine neden olmaktadır (Whyte ve Shaw, 1994; Rountree ve Land, 1996; Omisore vd., 2013).

Davies ve Jenz, (1995); Caesar, (1999); Wilson vd., (2009) tarafından yapılan çalışmalarda kadın turistler için seyahat rehberleri hazırlanmıştır. Bu seyahat rehberlerinde ülkeden ülkeye göre kadınların nasıl giyinmeleri gerektiği, ne zaman konuşmaları gerektiği, güvenli ve tehlikeli bölgeler gibi pek çok spesifik bilgi yer almaktadır.

Diğer çalışmalardan farklı olarak Chepkwony ve Kangogo (2013:19) erkek turistlerin tacize uğrama oranının kadın turistlere göre daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bu durumun nedeni olarak satıcıların, erkek turiste daha kolay şekilde yaklaşabilmesi gösterilmiştir. Crotts ve Law (2007) bu durumu yaşa bağlı olarak değerlendirip, yaşlı erkek turistlerin tacize maruz kaldıklarını öne sürmüşlerdir. Kırova (2016: 121) ise erkek turistlere yönelik taciz ile ilgili olarak, yalnız seyahat eden yerli bir erkek turistin, işletmeye kabul edilmesine karşın gördüğü muamele sonucu orada istenmediğini ve dışlanmış hissettiğini belirtmiştir. Hem yerli hem de yabancı turistlerde, cinsiyetle ilgili ayrımcı uygulamalar yaşayanların erkek turistler olması dikkat çeken bir husus olarak ortaya çıkmıştır. Carr (2001), McElroy (2003), Lepp ve Gibson (2003) ve Kozak (2007) ise çalışmalarında cinsiyet farklılıklarının suça maruz kalmada etkisinin olduğunu gösteren çok az kanıt olduğunu belirtmişlerdir.

Yapılan bazı çalışmalar, turistlerin cinsel tercihlerinin ya da homoseksüel olma durumunun tacizi arttırdığını göstermektedir. Calafat vd. (2012) ile Chepkwony ve Kongogo, (2013)' nun yaptıkları çalışmalara göre homoseksüel turistler, heteroseksüel turistlere göre daha fazla tacize uğramaktadır. Turistlerin yaşı ve cinsel tacize uğrama oranları arasındaki ilişki incelendiğinde, genç turistlerin diğer yaş grubundaki turistlere göre daha çok tacize uğradığı sonucu ortaya çıkmıştır (Dunn ve Dunn, 2002; McElroy, 2003; Chepkwony ve Kangogo, 2013; Mimaroglu, 2014; Pathirana ve Gnanapala, 2015).

5. Destinasyona İlk Kez veya Tekrar Gitme Durumuna ve Konaklama Türüne Göre Taciz

Tatil için turistin destinasyona ilk defa gitmesi ya da tekrar gitmesine göre, maruz kalınan taciz oranlarında farklılıklar çıkmıştır. de Albuquerque ve McElroy (2001), Mimaroglu (2004), Boakye (2012), Chepkwony ve Kongogo (2013) ve Badu-Baiden vd. (2016) tarafından yapılan çalışmalarda bir destinasyona ilk kez giden turistin, tekrar o destinasyonu seçmiş olanlara oranla daha çok tacize uğradıkları ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni olarak ise ilk kez destinasyona giden turistin, bölgedeki tehlikeli olabilecekleri yerleri henüz bilmemesi olarak gösterilmiştir.

Alleyne ve Boxill (2003), Ajagunna (2006) ve Skipper (2009) çalışmalarında konaklama türüne göre turistin tacize maruz kalma durumunu incelemişlerdir. Çalışmalarının sonucunda turistin destinasyonda yaptığı konaklama türünün, tacizi yaşamasında bir etken olduğu ortaya çıkmıştır. Her şey dahil sistemde konaklama yapan turistlerin diğer konaklama türlerini tercih eden turistlere göre daha az tacize maruz kaldığı görülmüştür. Bunun nedeni olarak her şey dahil otellerde, turistin ihtiyacı olan hemen her şeyi otel içerisinde

sağlayabilmesi düşünülmektedir. Turist bu otellerden sadece organize edilmiş turlar için ayrılmaktadır.

6. En Çok Tacize Uğranılan Turizm Yerleşimleri

Yapılan çalışmalarda en çok tacize uğranılan yerler plajlar, restoranlar, barlar, gece kulüpleri, sokaklar, çarşılar, alışveriş merkezleri, otel ve otel çevresi ve antik kentler olarak çıkmıştır. Jamaika ve Kenya’da yapılan çalışmalara göre turistlerin en çok tacize uğradığı yerlerin başında ise plajlar gelmektedir (Freitag, 1994; de Albuquerque ve McElroy, 2001; Skipper, 2009; Chepkwony ve Kongogo, 2013).

Hesse vd. (2008), Hughes vd. (2009), Tutenges (2009), Hughes vd. (2011) ve Calafat vd. (2012) ise gece kulüpleri ve barlarda turistlerin tacize uğramalarının nedeninin alkol kullanımını olduğunu belirtmişlerdir. Diğer çalışmalarından farklı olarak Pathirana ve Gnanapala (2015) tarafından yapılan çalışmada ise SriLanka’da en çok taciz olayının yaşandığı yerler antik kentler olarak ortaya çıkmıştır

7. Tacize Karşı Turist Tepkileri

Taciz, turistler için önemlidir ve tatil kararlarında, destinasyon tercihlerinde değişiklik yaratabilmektedir. Yaşanan değişim turistlerin davranışlarında da değişime neden olabilmektedir (Graefe ve Vaske, 1987; akt: Skipper, 2009: 115). Yapılan çalışmalarda çıkan sonuca göre, tacize uğramış olan turist yaptığı ziyaretten memnun olmamaktadır ve bu durum söz konusu turistlerin tatil isteğini azaltmaktadır (Ellis, 1995; Garcia ve Nicholls, 1995; Hall vd., 1995; Pizam vd., 1997; Dimanche ve Leptic, 1999; Brunt vd. 2000; Kozak, 2007; Skipper, 2009; Pathirana ve Gnanapala, 2015).

Yapılan çalışmalarda turistlerin tacize karşı verdiği tepkiler farklı şekillerde incelenmiştir. Örneğin, Nicely ve Ghazali (2014) tarafından Jamaika’da yapılan bir çalışmada, satıcıların agresif tavırları ile ilgili turistlerin “Trip Advisor” adlı internet sitesine bıraktıkları elli üç yorum değerlendirilmiş ve bu agresif tavırlara karşılık turistlerin on iki duygusal tepki geliştirdiği gözlemlenmiştir. Bu on iki duygusal tepkiden öne çıkan ilk üçü; güvensizlik, ezilmişlik ve baskıdır.

Üngören vd. (2015:159-160) ise satıcı tacizi karşısında turistlerin tepkilerini ölçtükleri çalışmalarında, turistlerin bu duruma karşı sergiledikleri davranışları iki alt tema altında toplamışlardır. Birinci alt tema “davranışsal tepki” olarak isimlendirilmiştir. Satıcılara karşı davranışsal tepki gösteren turistler tepkilerini dört farklı şekilde ifade etmektedir. Bunlar “sözlü tepki”, “rahatsızlık duyduğu deneyimi paylaşma”, “şikayet etme girişimleri” ve “şakaya vurma” davranışlarıdır. Davranışsal tepki gösterme alt temasında en çok sözlü tepki verilmektedir. Turistler, rahatsız oldukları durumları şikayet olarak çeşitli merci ve kurumlara bildirme girişiminde bulunmayı daha az tercih etmektedir. Üngören vd. (2015:161) tarafından yapılan görüşmeler sonucunda turistlerin şikayetlerini ilk olarak kaldıkları oteldeki yetkililerle, seyahat acentesi ile ve otel rehberiyle paylaştıkları görülmüştür. Turistler tarafından daha kolay ve zahmetsiz olarak görülmesinden dolayı şikayet bildiriminde ilk olarak otel yetkilileri ve seyahat acentesi rehberi tercih edilmektedir. Turistler resmi kurumlara şikayette bulunmayı, tatil sürelerinin kısa olması, bu kısa süre içinde şikayetlerinden bir sonuç alamayacaklarını düşünmeleri ve şikayetlerini nasıl bildireceklerini bilmediklerinden dolayı tercih edemediklerini ifade etmişlerdir. Dördüncü davranışsal tepki olarak turistler taciz konusundaki rahatsızlıklarını şakaya vurarak ifade etmektedirler. İkinci

alt tema ise psikolojik tepki gösterme olarak ortaya çıkmıştır. Psikolojik tepkide turistler, taciz durumu ile karşılaştıklarında tepki vermediklerini, görmezden geldiklerini belirtmişlerdir.

Skipper (2009: 80)'in çalışmasında turistlerin tacize karşı tepkileri %79 oranında “Hayır, teşekkürler.” şeklinde olmuştur. Turistler bu tepki ile uzaklaşmayı tercih etmişlerdir. Yanıt verenlerin %45'inin tepkisi ise tacizin yapıldığı bölgeden yürüyerek uzaklaşmak, %26'sının tacizciyi görmezden gelmek, %12'sinin başka tarafa bakmak, en az oranda ise (%1) “Evet” şeklinde olmuştur.

Bazı çalışmalarda evli-bekar ayrımı yapılarak tacize karşı tepki incelenmiştir. Badu-Baiden vd. (2009: 80) çalışmalarında evli kişilerin evli olmayanlara göre özellikle cinsel tacize daha çok direndiklerini ve daha sert tepki ortaya çıkardıklarını belirtmektedirler. Bu görüşe göre, evli olmayan turistler yaş olarak daha gençlerdir. Genç turistler de daha maceraperest, kaygısız ve heyecanlıdır. Bu varsayım altında, evli olmayan turistlerin evli turistlere göre tacize karşı biraz daha fazla toleranslı olma olasılığının yüksek olabileceği sonucuna varmışlardır.

Tacizi yaşamış turistlerin söz konusu destinasyonu tekrar tercih etmeleri konusunda yapılan pek çok çalışmada, turistlerin destinasyonu tekrar tercih etme eğiliminde oldukları ortaya çıkmıştır. Yaşanan taciz durumu turistin, destinasyon hakkındaki düşüncelerine zarar vermemiştir. Örneğin, Skipper (2009: 80)'in çalışmasına katılanların %75'i Jamaika'yı tekrar tercih etme niyetinde olduğunu belirtmişlerdir.

Rahatsızlık duyduğu deneyimi paylaşma tepkisi, sık gösterilen davranışsal tepkilerden bir diğeridir. Bu tepki türünde turistler rahatsızlık duyduğu deneyimi ailesiyle, arkadaşlarıyla paylaşmakta, internet ortamında (sosyal medya siteleri, kişisel bloglar vb.) yaşadığı rahatsızlığı yazmaktadır (Üngören, vd., 2015: 159-160). Tavsiye etme konusunda turistler, gittikleri yeri arkadaşlarına tavsiye etme eğiliminde olduklarını belirtmişlerdir. Bu oran Skipper (2009: 90)'in Jamaika'daki çalışmasında %83'dür.

9. Sınırlılıklar

Turistler ve suç arasındaki ilişki uzun zamandır çalışılan bir konu olmasına rağmen, turistlerin maruz kaldıkları suç türlerinden biri olan turist tacizi hakkındaki çalışmaların sınırlı sayıda olduğu göze çarpmaktadır. Bu çalışma kapsamında sadece İngilizce ve Türkçe yayınlanmış akademik makale ve kitaplardan tarama yapılmıştır. Diğer dilde yayınlanan kaynaklardan araştırma yapılmaması çalışmanın sınırlılıklardan birisidir. Alanyazında turist tacizi hakkındaki ilk çalışma 2001 tarihli olarak kabul edilse de turist tacizini suç türlerinden biri olarak ele alan ve bu soruna değinmeye çalışan çalışmalar da incelenmeye çalışılmıştır. Konusu temel olarak turist tacizi olmayan fakat bu konuya az ya da çok değinmiş tüm çalışmalara ulaşılamamış olması da sınırlılıklardan birisidir.

10. Sonuç ve Öneriler

Alanyazında yapılan çalışmaların gelişmekte olan bölgelerde yoğunlaşması, gelişmiş ülkelerde bu konu ile ilgili çalışma sayısının az olması karşılaştırma yapılabilmesi açısından ve gelişmiş ülkelerdeki turist tacizi durumunun değerlendirilememesi açısından bir eksikliklerdir. Taciz konusu, çalışmanın zor olduğu hassas bir konudur. Ayrıca kültürler arası farklılıklar gösterebilmektedir. Bazı davranışlar bir kültürde taciz olarak değerlendirilirken, başka bir kültürde normal kabul edilebilmektedir. Bu nedenle, bazı taciz türlerinin uluslararası

sınırlarını çizmek oldukça zordur. Ne kadar çok destinasyonda konu ile ilgili araştırma yapılırsa, o kadar geniş bilgiye sahip olunabilir.

Turistlerin kendilerini güvende hissettikleri destinasyonları neden güvenli buldukları araştırılırsa, o zaman güvensiz buldukları destinasyonlar için uygulamaya yönelik sonuçlar çıkarılabilir.

Turistlere yönelik tacizin yanı sıra turist tarafından yapılan taciz konusunda araştırma eksiklikleri vardır. Gelecek çalışmalar için turist tarafından yapılan tacizlerin araştırılması önerilebilir. Aynı zamanda bir suç olarak taciz konusu sadece hukukçuları ilgilendirmemekte; adli tıp ve psikiyatri gibi disiplinleri de ilgilendirmektedir (Kozak, 2007; Doğan, 2015: 128). Bu nedenle taciz konusunda disiplinlerarası çalışmalara ihtiyaç vardır.

Alanyazındaki çalışmalarda araştırmaların yapıldığı destinasyonlarda genellikle 3S turizminin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Bu durumun bir sonucu olarak, araştırmaların sonucunda turistlerin tacize uğradıkları yerlerin başında plajlar gelmektedir. Farklı destinasyonlarda farklı sonuçlar çıkmaktadır. 3S turizm türünün ağırlıkta olmadığı destinasyonlarda turist tacizinin en fazla plajlarda olması beklenememekte ve genellemeye dahil edilememektedir. Bu nedenle, bu destinasyonlarda turist tacizi çalışmalarının tekrarlanarak turist tacizinin en fazla gerçekleştiği yerler ortaya çıkarılmalıdır.

Tacizin önlenemediği destinasyonlara, turistler tekrar gitmeme eğilimindedir. Turist tacizinin önlenmesi ülkelerin imajı açısından da önem arz etmektedir. Yapılan çalışmalarda turist tacizinin önlenmesi için alınan ve alınması gereken önlemlerin başında güvenlik önlemlerinin artırılması gelmektedir. Bununla birlikte toplumun bilinçlenmesi için çeşitli eğitim ve seminerler düzenlenmelidir.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde, araştırmaların Karayipler, Barbados, Jamaika gibi 3. Dünya ülkelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Avrupa'da yapılan çalışma sayısı çok kısıtlıdır. Avrupa'da turist tacizi araştırmaları yapılarak bu ülkeler ile karşılaştırmaların yapılması, çıkacak sonuçlar açısından farklılık gösterebilir. Farklı çalışmalarla, tacizin farklı boyutları ortaya çıkarılabilir.

KAYNAKÇA

- Ajagunna, I. (2006). Crime and harassment in Jamaica: Consequences for Sustainability of The Tourism Industry. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 18(3): 253-259.
- Alleyne, D. ve Boxill, I. (2003). The Impact of Crime on Tourist Arrivals in Jamaica. *International Journal Of Tourism Research*, (5): 381-385.
- Badu-Baiden, F. Adu-Boahen, E. ve Otoo, F. (2016). Tourists' Response to Harassment: A Study of International Tourists to Ghana. *Anatolia An International Journal of Tourism and Hospitality Research*, 27(4).
- Barker, M (2000). *An empirical investigation of tourist crime in New Zealand: perceptions, victimisation and future implications*. Unpublished Ph.D. thesis, Centre for Tourism, University of Otago, Dunedin, New Zealand.
- Barker, M ve Page (2002). Visitor safety in urban tourism environments: the case of Auckland. *New Zealand, Cities*, 19 (4): 273-282

- Boakye, K. A. (2012). Tourists' views on safety and vulnerability. A study of some selected towns in Ghana. *Tourism Management*, 33:327-333
- Brown, H. (1999). Sex crimes and tourism in Nepal. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 11: 107-110
- Brunt, Mawby ve Hambly (2000). Tourist victimisation and the fear of crime on holiday. *Tourism Management*, 21(4): 417-424.
- Cabezas, A. (2004). Between Love and Money: Sex, Tourism, and Citizenship in Cuba and the Dominican Republic. *The University of Chicago Press Journals*, 29(4): 987-1015.
- Calafat, A. Hughes, K. Blay, N. Bellis, M. Mendes, F. Juan, M. Lazarov, P. Cibin, B. ve Duch M.A. (2012). Sexual Harassment Among Young Tourist Visiting Mediterranean Resorts. *Archives of Sexual Behavior*, 42(4): 603-613.
- Caesar, (1999). Sexual Assault and Cognitive Mapping in Women's Travel Guidebooks. *Women's Studies: An inter-disciplinary journal*, 28(5): 527-545.
- Chepkwony, R ve Kangogo, M. (2013). Nature and Factors Influencing Tourist Harassment at Coastal Beach of Mombasa, Kenya. *International Research Journal of Social Sciences*, 2(11): 17-22.
- Crotts, J. C. (1996). Theoretical perspectives on tourist criminal victimisation. *Journal of Tourism Studies*, 7(1), 2-9.
- Davies, M. ve Jenz, N. (1995). *More Women Travel*. London: The Rough Guide.
- de Albuquerque, K. (1999). Sex, Beach Boys, and Female Tourists in the Caribbean. *Sexuality and Culture*, (2): 87-111.
- de Albuquerque, K. (1999b). In Search of The Big Bamboo. *Transitions*, 8 (1):48-57
- Dimanche, F. ve Lepetic, A. (1999). New Orleans Tourism and Crime: A case study. *Journal of travel research*, 38(1): 19-23.
- Dunn L. ve Dunn H. (1994). Visitor Harassment and Attitudes to Tourism and Tourists in Negril, Final Report of a Study for the JTB, Kingston, Jamaica.
- Dunn, L. ve Dunn H. (2002). Tourism And Popular Perceptions: Mapping Jamaican Attitudes. *Social and Economic Studies*, 51(1):25-45.
- Doğan, C. (2015). Turistlere Yönelik Cinsel Saldırıları ve Hukuki Durum, *Ulusal Turizm - Sağlık Ve Hukuk Sempozyumu Bildirisi, Nevşehir :83-130*
- Ellis, Jr, R. C. (1995). A response to crime's war on tourism. *Visions in Leisure and Business*, 14(3): 52-60.
- Freitag, T.G. (1994). Enclave Tourism Development For Whom The Benefits Roll?. *Annals of Tourism Research*, 21(3): 538-554.
- Harper, D.W. (2001): Comparing Tourists Crime Victimisation; Research Notes. *Annals of Tourism Research*, 28 (4): 1053-1056.

- Hesse, M., Tutenges, S., Schlieve, S.ve Reinholdt, T. (2008). Party package travel: Alcohol use and related problems in a holiday resort: A mixed methods study. *BMC Public Health*, 8: 351.
- Hodgkinson, S. ve Tilley, N. (2007). Travel-To-Crime: Homing In On The Victim. *Nottingham Trent University International Review of Victimology*,14: 281–298.
- Park, M. ve Stokowski, P. (2009) (Social disruption theory and crime in rural communities: Comparisons across three levels of tourism growth.*Tourism Management*, 30(6).
- Fernandez, N. (1999). Back to the Future? Women, Race, and Tourism in Cuba. In Kempadoo Rowman & Littlefield, Publishers Inc.,UK.81–89
- Garcia, R.ve Nicholls, L. L. (1995). Crime in New Tourism Destinations: the Mall of America. *Visions in Leisure and Business*, 14(3): 15-27.
- George, R. (2003). Tourists' Fear of Crime While on Holiday in Cape Town. *Crime Prevention and Community Safety*, 5 (1): 13–25.
- Hall, C. M., Selwood, J., ve McKewon, E. (1995). Hedonists, ladies and larrikins: crime, prostitution and the 1987 America's Cup. *Visions in Leisure and Business*, 14(3), 28-51.
- Haralambopoulos, N.ve Pizam A. (1996). Perceived Impacts of Tourism: The Case of Samos. *Annals of Tourism Research*, 23(3):503–526.
- Harris, L. C. (2012). Ripping Off' Tourists: An Empirical Evaluation Of Tourists' Perceptions And Service Worker (Mis)Behavior.*Annals of Tourism Research*, 39(2), 1070–1093.
- Herold, E. Garcia, R. ve DeMoya, T. (2001). Female Tourists and Beach Boys: Romance or Sex Tourism?.*Annals of Tourism Research*, 28(4): 978–97.
- Hughes, K., Bellis, M. A., Whelan, G., Calafat, A., Juan, M., ve Blay, N. (2009). Alcohol, drugs, sex and violence: Health risks and consequences in young British holidaymakers to the Balearics. *Adicciones*, 21: 265–278.
- Hughes, K., Bellis, M. A., Calafat, A., Blay, N., Kokkevi, A., Boyiadji, G. (2011). Substance Use, Violence And Unintentional Injury in Young Holidaymakers Visiting Mediterranean Destinations.*Journal of Travel Medicine*, 18: 80–89.
- Khajuria, S ve Khanna, S. (2014). Tourism Risks And Crimes At Pilgrimage Destinations- A Case Study of Shri Mata Vaishno Devi. *International Journal of Event Management Research*, 8(1): 77-93.
- Kırova, S. (2016). Turistlerin aldatılmaya yönelik algısı: İstanbul'u Ziyaret Eden Yerli Ve Yabancı Turistler Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).3. Bölüm, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- King, J. (2003). Perceptions of crime and safety among tourists visiting the Caribbean. *Understanding Crime in Jamaica*,Anthony Harriott,(Edt), University of West Indies Press, Kingston, Jamaica: 157-75.
- Kozak, M. (2007). Tourist Harassment A Marketing Perspective.*Annals of Tourism Research*, 34(2): 384–399.

- Lankford, S. (1996). Crime and Tourism: A Study of Perceptions in the Pacific Northwest. In Pizam A. ve Mansfield Y. (Eds.), *Tourism, Crime And International Security Issues*, London, John Wiley: 51-58
- McElroy, J., Tarlow, P. ve Carlisle, K. (2007a). Tourist harassment: review of the literature and destination responses. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 1(4), 305-314.
- McElroy, J., Tarlow P. ve Carlisle K. (2007b). Tourist Harassment and Responses In A Woodside (Ed.). *Tourism Management: Analysis, Behaviour, and Strategy*. CABInternational: 94-106
- Mimaröğlü, H. (2004). *Yardım Etme ve Taciz Davranışı: Turistler ve Yerel Halk Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 3. Bölüm. Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Nicely, A. ve Ghazali, R.M. (2014). Demystifying Visitor Harassment. *Annals of Tourism Research*, 48: 266–291.
- Nicely, A., Day, J., Sydnar, S. ve Ghazali, R. (2015). Sustainably Changing Small Traders' Harassment Behaviors A Theoretical Framework. *Tourism Management*, 47: 273-285.
- Olsen, M.D. ve Pizam, A. (1999). Think Tank Findings on Safety and Security. International Hotel and Restaurant Association; Paris: International Hotel and Restaurant Association.
- Oppermann, M. (1999). Sex Tourism. *Annals of Tourism Research*, 26(2): 251–66.
- Pathirana, D.P.U.T ve Gnanapala, W. K. A. (2015). Tourist Harassment at Cultural Sites in Sri Lanka, *Tourism, Leisure and Global Change*, 2.
- Pizam, A. ve Pokela, J. (1985). The perceived impacts of casino gambling on a community. *Annals Of Tourism Research*, 12. 147-165.
- Pizam, A., Tarlow, P. E. ve Bloom, J. (1997). Making tourists feel safe: Whose responsibility is it?. *Journal of Travel Research*, 36(1). 23-28.
- Pizam, A. (1999). A Comprehensive Approach To Classifying Acts Of Crime And Violence At Tourism Destinations. *Journal of travel research*, 38(1). 5-12.
- Pizam, A. ve Mansfield, Y. (1996). *Tourism, Crime And International Security Issues*, Chichester, John Wiley & Sons Ltd.
- Pruitt, D. ve LaFont, S. (1995). Love and Money: Romance Tourism in Jamaica. *Annals of Tourism Research*, 22(2). 422–440.
- Ram, Y. (2015). Hostility or hospitality? A review on violence, bullying and sexual harassment in the tourism and hospitality industry. *Current Issues in Tourism*, 18:1-15
- Ram, Y., Tribei, C. ve Biran, A. (2015). Sexual harassment: overlooked and under-researched. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 28(10): 1-37.
- Reid, D. (2008). Anti-Harassment Force Launched-Marksman Topatrol Tourist Towns. *Jamaica Gleaner*.

- Runyan, D. ve Wu, C. T. (1979). Assessing Tourism's More Complex Consequences. *Annals Of Tourism Research*, 6 (4): 448-463.
- Ryan, C. (1993). Crime, Violence, Terrorism and Tourism: An Accidental or Intrinsic Relationship?. *Tourism Management*, 14: 173–183.
- Ryan, C. (2000). Sex Tourism: Paradigms of Confusion? In *Tourism and Sex: Culture, Commerce, and Coercion*,: 23-40. ed. Stephen Clift and Simon Carter. London: Cassell.
- Ryan, C. ve Kinder, R. (1996). The Deviant Tourist and the Crimogenic Place: The Case of the Tourist and the New Zealand Prostitute. In *Tourism, Crime and International Security Issues* (A. Pizam and Y. Mansfeld, eds): 23–36. John Wiley and Sons; Chichester
- Sanchez T. J. (2001). Dollars Are a Girl's Best Friend? Female Tourists' Sexual Behavior in the Caribbean. *Sociology*, 35(3):749–64.
- Schiebler, S. A., Crotts, J.C. ve Hollinger, R. C. (1996). Florida Tourists' Vulnerability to Crime. *Tourism, Crime And International Security Issues*:(A. Pizam and Y. Mansfeld, eds): 37-50. John Wiley and Sons; Chichester
- Sethna, R.J. (1980). Social impact of tourism in selected Caribbean countries. *Social Impact of Tourism in Selected Caribbean Countries: (N.S. Starr ,eds)*137-142. Institute of Certified Travel Agents; USA
- Skipper, T. (2009). Understanding Tourist-Host Interactions and Their Influence on Quality Tourism Experiences, Chapter 5 and 6. Wilfrid Laurier University Thesis: Kanada
- Tutenges, S. (2009). Safety Problems Among Heavy-Drinking Youth at a Bulgarian Nightlife Resort *International Journal of Drug Policy*; 20:444–446.
- Üngören, E. Arslan, S ve Kaçmaz, Y. (2015). Bir Turist Taciz Türü Olarak Hanuççuluğun Turistler Üzerindeki Etkisi, *Akdeniz İdari ve İktisadi Bilimler Fakültesi Dergisi* (32): 129-174
- Wen, J. ve Li, Y. (2015). The Tourist Harassment Based on the Marketing. *American Journal of Industrial and Business Management*, 5(3):110-113.
- Whyte, I. ve Shaw, S. (1994). Women's leisure: An exploratory study of fear of violence as a leisure constraint. *Journal of Applied Recreation Research*, 19 (1): 5–21.
- Wilson, E. Holdsworth, L ve Witsel, M. (2009). Gutsy Women? Conflicting Discourses in Women's Travel Guidebooks. *Journal Tourism Recreation Research*, 34(1): 3-11.